

**SPRAWOZDANIE ZA ROK 2016
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA LATA 2014 – 2016**

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, maj 2017 rok**

1. Podstawa prawna Programu

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. 2015, poz. 1390).
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. 2016, poz. 487 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2016, poz. 930).
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209, poz. 1245).
- 5) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr XLII/443/14 z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Cieszynie na lata 2014 – 2016.
- 6) Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cel główny Programu

- 1) Celem głównym Programu było zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.
- 2) Cele szczegółowe oraz służące ich osiągnięciu zadania zostały zawarte w tabeli stanowiącej integralną część sprawozdania.

3. Rodzaje działań Programu

- 1) Działania interwencyjne – opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące kierowane do sprawców przemocy.
- 2) Działania wspierające – psychologiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar i świadków przemocy w rodzinie, sprawców, którzy zaprzestali przemocy.
- 3) Działania edukacyjno – korekcyjne – kierowane do osób uwikłanych w przemoc domową, nie radzących sobie z agresją w stosunku do członków rodzin.
- 4) Działania uprzedzające/profilaktyczne – diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.

4. Wysokość środków na realizację Programu

Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **174.700,71** złotych (zadania realizowane w punktach 2 – 3 /kwota: **124.681,00 złotych/** nie były przeznaczone tylko dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ale obejmowały swoim działaniem rodziny, w których występują problemy, w związku z różnymi uzależnieniami, nadużywaniem alkoholu oraz rodziny dotknięte różnymi dysfunkcjami społecznymi, problemami wychowawczymi, które mogą mieć lub miały eskalację, w stronę relacji mających charakter przemocy w rodzinie), w tym na:

- 1) Realizację kompleksowego programu wsparcia kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy w rodzinie, w tym na prowadzenie placówki całodobowej dla ofiar przemocy w rodzinie, kwotę w wysokości **35.141,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016 – dotacja dla powiatu cieszyńskiego, na realizację programu i prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie);
- 2) Realizację programu wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej – zadanie polegające na świadczeniu usług specjalistycznych, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, realizowanego w ramach działań Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, kwotę w wysokości **116.000,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016);
- 3) Dyżury psychologiczne i prawne, w tym dla członków rodzin, w których występuje przemoc, z uwzględnieniem usług prawnych polegających na reprezentowaniu ofiar przemocy w sądzie, kwotę w wysokości **8.681,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016);
- 4) Działania wspierające poprzez prowadzenie dwóch edycji Grupy Wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie „Gorzko – kwaśna połówka jabłka”, kwotę **7.980,00** złotych (środki z budżetu gminy, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016);
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania, z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego i funkcjonariuszy Policji (szkolenia specjalistyczne, konferencje, szkolenia tematyczne interdyscyplinarne, superwizje), kwotę:

Sprawozdanie za rok 2016 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016

- a) **3.000,00** złotych (środki z budżetu gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016),
 - b) **2.137,78** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- 6)** Obsługę organizowanych zadań, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, kwotę **1.086,74** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- 7)** Zakup literatury specjalistycznej z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kwotę **674,19** złotych (środki z budżetu gminy, na zadania celowe z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

5. Realizacja Programu

- 1) Za realizację Programu odpowiedzialny był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, we współpracy z instytucjami i organizacjami wchodzącymi w skład Zespołu;
- 2) Zadania zawarte w tabeli realizowane były również, w ramach zadań i programów własnych instytucji, placówek i organizacji pozarządowych także w ramach pozyskanych środków finansowych z innych źródeł niż gminne (dotyczy głównie organizacji pozarządowych).

1. Cel szczegółowy: Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin		
Zadanie: a) Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy		
Działania	Zrealizowane działania	Realizatorzy/ Partnerzy
<p><u>Działania interwencyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, – opracowanie i realizacja planu pomocy w przypadkach wystąpienia przemocy, – monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, – realizacja Procedury „Niebieskie Karty”, <hr/> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie kobietom i dzieciom całodobowego schronienia oraz pomocy specjalistycznej w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie telefonu zaufania. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba interwencji - 242 osoby objęte pomocą (w ramach „Niebieskich Kart” z 2016 roku), 25 interwencji przeprowadzonych w środowiskach, – liczba postępowań z użyciem procedury „Niebieskie Karty”: <ul style="list-style-type: none"> - 141 czynne przypadki (z lat 2011 – 2015), - 80 przypadków wszczętych w 2016 roku, - 110 przypadków zakończenia procedury „Niebieskie Karty” (dotyczy przypadków 2011 – 2016), z czego 39 przypadków wszczętych w 2016 roku. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> – liczba udzielonych świadczeń (osobodni) w Powiatowym Ośrodku Wsparcia - 644 osobodni, – liczba osób, w tym dzieci, którym udzielono schronienia oraz pomocy specjalistycznej w Powiatowym Ośrodku Wsparcia - 14 osób, w tym 9 dzieci, – liczba udzielonych porad i konsultacji w Powiatowym Ośrodku Wsparcia - 17 konsultacji prawnych i 81 konsultacji psychologicznych, – liczba osób, które skorzystały z telefonu zaufania - 270. <p><i>(Powyższe dane liczbowe dotyczą pomocy udzielonej mieszkańcom Cieszyna).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą.

Sprawozdanie za rok 2016 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016

<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego w Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, – prowadzenie grup wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej w CPEiT „Kontakt” - 1.685 osób, – liczba udzielonych porad specjalistycznych w CPEiT „Kontakt” - 769 porad (tym prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe, konsultacje), – liczba grup wsparcia - 2. 	
<p>Zadanie: b) Podejmowanie działań w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie</p>		
<p><u>Działania interwencyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie interwencji, zgodnie ze zgłoszeniami, - uruchamianie procedur prawnych i pomoc w ich realizacji. <p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych interwencji wraz z podaniem przyczyny podjęcia działań - 21 (12 w ramach procedury „Niebieskie Karty”, 9 w ramach Punktu Konsultacyjnego MOPS), – liczba osób, którym udzielono porad i konsultacji specjalistycznych - 40 osób, – liczba spraw skierowanych do Sądu Rejonowego - 12 przypadków, – liczba spraw skierowanych do Prokuratury Rejonowej - 14 przypadków, – liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 4. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - Stowarzyszenie „Być Razem”, - Prokuratura, - Sąd Rejonowy (Służby Kuratorskie), - Komenda Powiatowa Policji.

Zadanie: c) Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dzieciom – ofiarom i świadkom przemocy w rodzinie		
<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – udzielanie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej, – udzielanie konsultacji rodzicom dzieci, które były ofiarami świadkami przemocy, – udzielanie informacji rodzicom i dzieciom o przysługujących prawach oraz zasadach i formach pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba placówek realizujących programy psychoedukacyjne dla dzieci - 11 placówek, – realizacja wieloaspektowego, całorocznego programu pomocy psychologicznej i pedagogicznej, konsultacje i poradnictwo dla rodziców dzieci (CPEIT „Kontakt”), – poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz terapia indywidualna i rodzinna (TPD) - 200 osób, w tym 176 dzieci, – prowadzenie zajęć i programów całorocznych dla dzieci i młodzieży, w Świetlicy „Przytulisko” i Środowiskowych Ogniskach Wychowawczych - 130 osób. <hr/> <p>Dodatkowo realizowane warsztaty, zajęcia, spektakle profilaktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Archipelag skarbów” - 310 osób (uczniowie, rodzice, kadra szkoły), 2) „Planeta Dobra”, „Miasteczko” - 101 osób (uczniowie, kadra szkoły), 3) „Kręci się w Cieszynie”, którego efektem jest film profilaktyczny dotyczący cyberprzemocy pn. „Pozbądź się hejtu” - 8 osób, 4) „Z miłości do serduszka”, „Twój wybór” - 270 osób, 5) „Psoty nie z tej ziemi”, „Bloggerka” - 220 osób, 6) „Koleczasta przyjaźń” - 68 osób, 7) „W krainie bajtów” - 49 osób, 8) „Cyberprzemoc – jak możemy pomóc swojemu dziecku” - 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, - szkoły, - organizacje pozarządowe. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - szkoły podstawowe, - gimnazja, - szkoły ponadgimnazjalne.

	<p>180 osób, 9) „Ja”, „Poczucie własnej wartości, samoocena i motywacja”, „Przemoc i agresja” oraz „Komunikacja” - 95 osób, 10) „Kto mieczem wojuje” - 38 osób, 11) „Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów” - 43 osoby, 12) „Jak sobie radzić z agresywnymi zachowaniami dziecka ” - 11 osób, 13) „Wpływu współczesnych uzależnień na funkcjonowanie psychofizyczne oraz społeczne dziecka. Cyberprzemoc. Profilaktyka uzależnień od komputera, internetu, komórki” - 350 osób.</p>	
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpowszechnianie wśród mieszkańców Cieszyna informacji o przysługujących ofiarom i świadkom prawach oraz zasadach, miejscach i formach pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> – kontynuacja programu „Stop Przemocy – Spróbujmy Inaczej” – akcje informacyjne, edukacyjne, konsultacyjne, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotki, plakaty). 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - szkoły.
<p>Zadanie: d) Ochrona osób starszych i niepełnosprawnych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów</p>		
<p><u>Działania interwencyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie interwencji w środowiskach, w których występuje przemoc wobec osób starszych lub niepełnosprawnych, – wspólne działania pracowników różnych służb (np. wspólne wyjścia w środowisko, spotkania informacyjne, wymiana informacji). 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj interwencji - 23 (w ramach procedury „Niebieskie Karty” i Punktu Konsultacyjnego MOPS). 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - organizacje pozarządowe.

<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poradnictwo psychologiczne i socjalne. 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego ze specjalistami MOPS pracującymi z osobami starszymi i niepełnosprawnymi, stałe konsultacje i pilotowanie potrzeb. 	
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy, zasad bezpieczeństwa, unikania zagrożeń, przysługujących praw oraz możliwości uzyskania pomocy, – organizowanie szkoleń dla rodzin, opiekunów i przedstawicieli grup zawodowych pracujących w jednostkach pomocy społecznej, podstawowej opiece zdrowotnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – bieżące, według potrzeb wsparcie i informowanie realizowane przez organizacje pozarządowe zajmujące się statutowo pomocą osobom starszym i niepełnosprawnym, – współpraca z przedstawicielami służby zdrowia, udzielanie porad i konsultacji, – przekazywanie materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów informacyjnych, – udział w szkoleniach dotyczących zjawiska przemocy pracowników MOPS, którzy realizują zadania wobec osób starszych i niepełnosprawnych - 1 osoba. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - organizacje pozarządowe, - domy pomocy społecznej, - zakłady opieki zdrowotnej.
<p>Zadanie: e) Wspieranie oferty leczenia odwykowego w zakresie realizacji programów skierowanych do osób doznających przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc</p>		
<p><u>Działania korekcyjno – edukacyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – motywowanie i kierowanie osób współuzależnionych, doznających przemocy oraz sprawców uzależnionych do programów realizowanych przez placówki leczenia odwykowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przypadków „Niebieskich Kart”, w których współwystępowało używanie alkoholu - 42, – liczba osób objętych działaniami GKRPA - 42 (w tym 3 ofiary), – liczba sprawców przemocy, nadużywających alkoholu, motywowanych do podjęcia terapii odwykowej - 39, – liczba sprawców przemocy, nadużywających alkoholu kierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia - 18, – liczba wniosków kierowanych przez GKRPA do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, dotyczących sprawców przemocy - 18. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dofinansowanie programów terapeutycznych realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Cieszynie. 	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcie terapeutyczne skierowane do pacjentów, głównie współuzależnionych i z syndromem DDA (program zawiera elementy pracy z osobami doświadczającymi przemocy) - 70 osób. 	<ul style="list-style-type: none"> - Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno – Psychologicznej Variusmed.
<p>Zadanie: f) Oddziaływania terapeutyczno – edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie</p>		
<p><u>Działania korekcyjno – edukacyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja programów terapeutyczno – edukacyjnych dla sprawców przemocy, którzy uczestniczyli w podstawowych programach edukacyjno – korekcyjnych, – realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla rodziców i opiekunów nie radzących sobie z agresją w relacjach z dziećmi i osobami niepełnosprawnymi. <hr/> <p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie indywidualnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób nie radzących sobie z negatywnymi emocjami w relacjach rodzinnych, które dobrowolnie szukają pomocy. <p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – monitorowanie osób opuszczających zakłady karne, które były skazane za stosowanie przemocy domowej lub kierowane przez sąd do programów edukacyjno – korekcyjnych i kierowanie ich do kontynuacji terapii. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj programów - 1: Grupa dla rodziców dzieci ofiar przestępstw i krzywdzenia - 23 osoby (prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Program wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej „Sedno sprawy” realizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - konsultacje prawne i psychologiczne (MOPS). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - 1 przypadek osoby opuszczającej zakład karny, kontakt z rodziną. Nie było przypadków kierowania przez sąd do programu korekcyjno – edukacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - organizacje pozarządowe.

Zadanie: g) Opracowanie kompleksowego programu pracy z rodziną sprawcy przemocy kierowanego do programu korekcyjnego		
<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja kompleksowego, równoległego programu pomocowego dla członków rodzin, w których wystąpiła przemoc. 	<p>– liczba i rodzaj działań - 3:</p> <p>1) Zespół Interdyscyplinarny realizuje zasady postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, które zakładają opracowanie indywidualnego planu pomocy dla każdej rodziny,</p> <p>2) Grupa Wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w Powiatowym Ośrodku Wsparcia,</p> <p>3) Grupa Wsparcia dla kobiet „Gorzko – kwaśna połówka jabłka”, organizowana w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Cieszynie.</p> <p>– ilość osób objętych pomocą - 75 osób (osoby objęte pomocą, korzystały z kilku form wsparcia).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze, - organizacje pozarządowe.
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpowszechnianie informacji na temat zasad pracy z rodziną sprawcy będącego w terapii. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, udostępnianie specjalistom literatury przedmiotowej. 	

Zadanie: h) Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom doznającym przemocy w rodzinie

<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna, - udzielanie pomocy w pozyskaniu mieszkania, - udzielanie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie mieszkań readaptacyjnych dla ofiar przemocy, które przeszły program terapeutyczny, podjęły kroki prawne i rozpoczęły proces usamodzielnienia się od sprawcy. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, które były objęte pracą socjalną: 1) mieszkanki placówki całodobowej (Powiatowy Ośrodek Wsparcia) - 14 rodzin, 2) pozostające w środowisku - 18 rodzin. - liczba osób, które otrzymały mieszkanie socjalne - 1, - liczba osób, które wynajęły mieszkanie - 4. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - liczba utworzonych mieszkań - 0, - liczba osób, które korzystają z mieszkań readaptacyjnych - 0. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - Zespół Interdyscyplinarny. - ZBM Sp. z o.o.
---	--	---

Zadanie: i) Pozyskiwanie środków na uruchomienie nowych programów, zgodnie z istniejącymi potrzebami		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowywanie projektów i składanie wniosków o dotacje na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach różnych konkursów, – wspieranie organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w systemie przeciwdziałania przemocy, w pozyskiwaniu środków z zewnętrznych źródeł. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba opracowanych projektów - 2 – liczba złożonych wniosków - 2: <ol style="list-style-type: none"> 1) „Mały człowiek – wielka sprawa” Pomoc dzieciom ofiarom przemocy (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę), 2) „A ja chcę się znowu śmiać” Pomoc dzieciom ofiarom przemocy (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę). <p><i>(Wnioskodawcą i realizatorem projektów było Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe.
2. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych		
Zadanie: a) Tworzenie bazy ofert programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz promocja programów w środowisku lokalnym		
Działania	Zrealizowane działania	Realizatorzy/ Partnerzy
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne gromadzenie ofert programów, - systematyczne gromadzenie adresów i telefonów jednostek realizujących programy. 	<ul style="list-style-type: none"> – w ramach Punktu Konsultacyjnego MOPS i Zespołu prowadzono analizę ofert programowych, zgromadzono dane teleadresowe jednostek realizujących programy, – aktualizowanie na stronie internetowej MOPS, załączek 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn.

	<p>„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” i „Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, gdzie zostały opublikowane dane teleadresowe jednostek pomocowych.</p>	
<p>Zadanie: b) Realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży, nauczycieli i pracowników żłobków, przedszkoli, szkół, innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych</p>		
<p><u>Działania uprzedzające</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje w zakresie zapotrzebowania na konkretne programy i szkolenia z zakresu nieradzenia sobie z emocjami, agresywnymi zachowaniami, w tym przemocą rówieśniczą, adresowane do dzieci i młodzieży, nauczycieli i pracowników żłobków, przedszkoli, szkół, innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, – analiza i wybór odpowiednich ofert, – realizacja wybranych programów i szkoleń w zainteresowanych placówkach. 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami wszystkich szkół, organizacjami pozarządowymi oraz specjalistami pracującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – <u>programy kierowane do poszczególnych grup odbiorców:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Planeta Dobra”- szkoła podstawowa, 2) „Miasteczko” - szkoła podstawowa, 3) „Z miłości do serduszka”- szkoła podstawowa, 4) „Twój wybór” - szkoła podstawowa, 5) „Kolczasta przyjaźń” - szkoła podstawowa, 6) „W krainie bajtów” - szkoła podstawowa, 7) „Cyberprzemoc – jak możemy pomóc swojemu dziecku” - szkoła podstawowa, 8) „Wpływ współczesnych uzależnień na funkcjonowanie psychofizyczne oraz społeczne dziecka. Cyberprzemoc. Profilaktyka uzależnień od komputera, internetu, komórki” - szkoła podstawowa, 9) „Przemoc i agresja” , „Komunikacja” - szkoła podstawowa, 10) „Archipelag skarbów” - gimnazjum, 11) „Kto mieczem wojuje” - Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczo - Rewalidacyjnych, 12) „Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów” - Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczo - 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - placówki oświatowo – wychowawcze, - organizacje pozarządowe.

	<p>Rewalidacyjnych, 13) „Jak sobie radzić z agresywnymi zachowaniami dziecka ” - Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczo - Rewalidacyjnych, 14) „Psoty nie z tej ziemi”- Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczo - Rewalidacyjnych , 15) „Bloggerka” - Zespół Placówek Szkolno - Wychowawczo – Rewalidacyjnych, 16) „Ja”, „Poczucie własnej wartości, samoocena i motywacja” – szkoła ponadgimnazjalna.</p>	
<p>Zadanie: c) Kształtowanie umiejętności wychowawczych i społecznych u rodziców</p>		
<p><u>Działania wspierające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie poradnictwa rodzinnego, – prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców z trudnościami wychowawczymi, – doradztwo dla rodzin zastępczych w których umieszczono dzieci ofiary przemocy w rodzinie, – praca asystentów rodziny, <p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych, – realizacja programów psychoedukacyjnych adresowanych do przyszłych rodziców, – organizacja spotkań z rodzicami we współpracy ze szkołami i w ramach pracy wychowawcy z rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób, które skorzystały z poradnictwa, realizowanych programów, warsztatów i spotkań, grup wsparcia - 384 (poradnictwo indywidualne, grupowe, otwarte spotkania, warsztaty), – liczba rodzin objętych pracą asystentów rodziny - 38 (w tym 4 rodziny z problemem przemocy w rodzinie). – program profilaktyczny o charakterze edukacyjnym dla kobiet, które korzystały ze schronienia w placówkach całodobowych „Mamy – dbamy o zdrowie” - 12 osób, – program profilaktyczny „Mamo , tato daj mi szansę - 6 osób (realizowany w Domu Matki i Dziecka „Słonecznik”), – zajęcia wspierająco – edukacyjne dla kobiet samotnie wychowujących dzieci „Mamą być” - 10 osób. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - służby kuratorskie.

3. Cel szczegółowy: Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie kompetencji zawodowych osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie		
Zadanie: a) Rozwijanie i umacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie o charakterze interdyscyplinarnym		
Działanie	Zrealizowane działania	Realizatorzy
<p><u>Działania interwencyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja zadań ustawowych przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grupy robocze. <p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – bieżąca aktualizacja danych o zasobach i realizowanych programach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – gromadzenie i analiza danych pozyskiwanych ze wszystkich placówek i organizacji działających w systemie. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 6, – liczba spotkań stałej Grupy Roboczej – Zespołu Interwencyjnego - 11, ponadto 9 spotkań Prezydium Zespołu i 1 spotkanie Zespołu Programowo – Diagnostycznego, – liczba powołanych grup roboczych - 7. – Zespół na bieżąco analizował i gromadził dane o realizowanych programach i organizacjach działających w systemie przeciwdziałania przemocy. – Zespół co roku przedkłada sprawozdanie ze swojej działalności Radzie Miejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze.
Zadanie: b) Współpraca podmiotów wskazanych w Programie, w szczególności instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz koordynacja działań podejmowanych w ramach Programu		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie wspólnych spotkań i szkoleń pomiędzy różnych służb (seminaria, debaty), – konsultacje specjalistów, 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj szkoleń - 8 („Bezpieczeństwo i ochrona ofiar przemocy domowej, a oddziaływania wobec sprawców”, „Profesjonalny kontakt z 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”,

Sprawozdanie za rok 2016 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016

<ul style="list-style-type: none"> – udział w kampaniach ogólnopolskich i organizowanie wspólnych kampanii oraz przedsięwzięć o charakterze lokalnym, – monitorowanie na bieżąco dostępności do placówek udzielających pomocy oraz możliwości udziału w programach. 	<p>osobą doświadczającą przemocy i stosującą przemoc w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Przemoc wobec dziecka – jak rozpoznawać ? jak pomagać ?”, „Rozpoznawanie przemocy wobec dzieci i młodzieży z uwzględnieniem kontekstu rozwojowego”, „Interdyscyplinarna współpraca na rzecz zmiany sprawy przemocy w rodzinie w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego”, „Niemy koszmar – wykorzystywanie seksualne dzieci”, „Praca z ofiarą przemocy ze szczególnym uwzględnieniem syndromu sztokholmskiego, PTSD i cyklicznego charakteru przemocy w rodzinie z problemem uzależnienia”, „Samookaleczenia i zachowania samobójcze – młodzieżowa moda czy wołanie o pomoc ?”)</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba uczestników szkoleń z uwzględnieniem miejsca ich pracy - 88 osób (kadra pedagogiczna szkół, organizacji pozarządowych, MOPS, policji), – liczba i rodzaj realizowanych kampanii - 1: <p>1) „Stop Przemocy – Spróbujmy Inaczej” (kontynuacja).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zespół Interdyscyplinarny utrzymywał stały kontakt z placówkami pomagającymi, monitorował ich dostępność i ofertę pomocową. 	<p>- Zespół Interdyscyplinarny.</p>
<p>Zadanie: c) Usprawnianie przebiegu informacji między instytucjami i organizacjami realizującymi Program</p>		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – stałe aktualizowanie danych teled adresowych oraz informacji o ofercie instytucji i organizacji realizujących zadania Programu, – systematyczne przekazywanie aktualnych danych teled adresowych oraz informacji o ofercie między instytucjami 	<ul style="list-style-type: none"> – na bieżąco aktualizowano bazę adresów i telefonów oraz oferty instytucji i organizacji pomagających, udzielono informacji na zapytania dotyczące ofert programowych, wskazywano placówki pomocowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny - placówki oświatowo – wychowawcze, - placówki służby zdrowia, - Sąd Rejonowy,

<p>i organizacjami realizującymi Program,</p> <ul style="list-style-type: none"> – przekazywanie informacji na temat oferty instytucji i organizacji prowadzących bezpłatną pomoc telefoniczną oraz portale tematyczne. 		<ul style="list-style-type: none"> - Prokuratura Rejonowa, - organizacje pozarządowe.
<p>Zadanie: d) Aktualizacja i wdrażanie standardów, procedur oraz regulaminów działania w zakresie postępowania wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie</p>		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja i aktualizacja regulaminów i zasad pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. – organizacja szkoleń i spotkań dla pracowników organizacji i instytucji realizujących standardy i procedury. 	<ul style="list-style-type: none"> – w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego przyjęto zasadę postępowania i pracy z rodzinami doznającymi przemocy, zgodnie z założeniami rozporządzenia, w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, które zakłada opracowanie indywidualnego planu pomocy dla każdej rodziny, z uwzględnieniem wszystkich jej członków, – Zespół realizował to zadanie głównie w oparciu o pracę: <ol style="list-style-type: none"> 1) Stałej Grupy Roboczej – Zespół Interwencyjny, 2) Grup Roboczych powołanych do indywidualnych przypadków. – prowadzono analizę realizowanych standardów i rozwiązań przyjętych w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Cieszynie (w ramach szkoleń, konferencji, superwizji i bieżących prac Zespołu), – wykaz wybranych i realizowanych form szkoleń zamieszczony na stronach 19 i 20 (w zadaniu podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych). 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - grupy robocze.

Zadanie: e) Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy		
<p><u>Działania interwencyjne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie działań według procedur poszczególnych grup zawodowych i służb. <p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikacja sygnałów zagrożenia przemocą w rodzinie, – wczesna identyfikacja przypadków krzywdzenia dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zgłoszonych przypadków zagrożenia przemocą w rodzinie - 95 (w tym 80 przypadków w ramach procedury „Niebieskie Karty”); wobec każdego zgłoszenia (pisemne, ustne, telefoniczne, anonimowe) były podejmowane działania interwencyjne i pomocowe; wszelkie podejmowane działania były realizowane w ramach interdyscyplinarnego systemu współpracy służb, – liczba osób przeszkolonych w zakresie reagowania na sytuacje przemocowe - 144 (uczestniczących w szkoleniach realizowanych w 2016 roku). 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Policja, - Punkt Interwencji Kryzysowej Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, - grupy robocze, - placówki oświatowe, - placówki służby zdrowia, - żłobki.
Zadanie: f) Podnoszenie kwalifikacji grup zawodowych realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – organizowanie szkoleń dla grup zawodowych pracujących z dzieckiem i rodziną, – konsultacje w zakresie potrzeb szkoleniowych, – organizowanie szkoleń w zależności od potrzeb, – rozpowszechnianie informacji o dostępnych „zewnętrznych” szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – organizacja konferencji i seminariów służących poprawie współpracy i wymianie doświadczeń w ramach Programu. 	<p><u>Szkolenia wewnętrzne (organizowane w Cieszynie)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) „Bezpieczeństwo i ochrona ofiar przemocy domowej, a oddziaływania wobec sprawców”- 20 osób, 2) „Profesjonalny kontakt z osobą doświadczającą przemocy i stosującą przemoc w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”- 21 osób, 3) „Przemoc wobec dziecka – jak rozpoznawać ? jak pomagać ?”- 20 osób, 4) „Rozpoznawanie przemocy wobec dzieci i młodzieży z uwzględnieniem kontekstu rozwojowego”- 20 osób, 5) „Interdyscyplinarna współpraca na rzecz zmiany sprawcy przemocy w rodzinie w ramach programu korekcyjno – edukacyjnego”- 2 osoby, 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny. - organizacje pozarządowe, kadra Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach.

	<p><u>Szkolenia zewnętrzne</u></p> <p>1) „Niemy koszmar – wykorzystywanie seksualne dzieci” - 1 osoba, 2) „Praca z ofiarą przemocy ze szczególnym uwzględnieniem syndromu sztokholmskiego, PTSD* i cyklicznego charakteru przemocy w rodzinie z problemem uzależnienia” - 3 osoby, 3) „Samookaleczenia i zachowania samobójcze – młodzieżowa moda czy wołanie o pomoc ?” - 1 osoba.</p> <p><u>Konferencje wewnętrzne</u></p> <p>1) „Przemoc seksualna wobec kobiet” - 8 osób, 2) „Płynąć z nurtem życia. Trauma – zagrożeniem czy szansą ?” - 4 osoby.</p> <p><u>Konferencje zewnętrzne</u></p> <p>1) XX Konferencja przeciw przemocy w rodzinie (PARPA) - 1 osoba, 2) „Nie bójmy się pomagać” - 4 osoby.</p> <hr/> <p>– prowadzono analizę potrzeb edukacyjnych różnych grup zawodowych, – rozpowszechniano informacje na temat szkoleń i innych form kształcenia z zakresu przeciwdziałania przemocy.</p>	
<p>Zadanie: g) Superwizje dla realizatorów zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <p>- organizowanie superwizji i doradztwa specjalistycznego dla realizatorów zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z potrzebami.</p>	<p>– liczba superwizji - 5 spotkań superwizyjnych, – liczba uczestników superwizji - 6.</p>	<p>- MOPS Cieszyn - Zespół Interdyscyplinarny, - organizacje pozarządowe.</p>

* PTSD (Posttraumatic stress disorder) – Zespół Stresu Pourazowego.

4. Cel szczegółowy: Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie		
Zadanie: a) Rozpowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, a w szczególności czynników i możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą		
Działania	Zrealizowane działania	Realizatorzy/Partnerzy
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – publikacja artykułów i informacji w prasie lokalnej, na stronach internetowych organizacji i instytucji realizujących zadania Programu, – realizacja kampanii i akcji informacyjnych, – popularyzacja oferty instytucji i organizacji prowadzących bezpłatną pomoc telefoniczną oraz portale tematyczne, – organizowanie spotkań z rodzicami w szkołach, – rozprowadzanie materiałów informacyjnych o problemie przemocy w rodzinie, – rozprowadzanie ulotek zawierających informacje o placówkach i instytucjach udzielających pomocy na terenie Cieszyna, – popularyzacja literatury na temat przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> – kontynuacja działań informacyjnych kampanii „Stop przemocy – Spróbujmy inaczej” (ulotki, plakaty), – publikacje w „Wiadomościach Ratuszowych”, – prowadzenie biblioteczki specjalistycznej w MOPS, z której zasobów poza pracownikami MOPS, korzystają specjaliści z różnych instytucji, zajmujący się pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy, – organizacja spotkania z kadrami pedagogicznymi w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika, w czasie którego przeprowadzono akcję informacyjną na temat procedury „Niebieskie Karty” i pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - 39 osób. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - organizacje pozarządowe, - szkoły, - kadra Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Zadanie: b) Współudział w organizacji kampanii społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia oraz wychowania w rodzinie		
<p><u>Działania uprzedzające:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – udział w kampaniach o zasięgu ogólnopolskim, poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, rozpowszechnianie informacji, ulotek, plakatów, organizowanie dyżurów interwencyjnych itp. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpowszechnianie ulotek informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny, - organizacje pozarządowe, - organizatorzy kampanii ogólnopolskich.
Zadanie: c) Badanie postaw społecznych na temat zjawiska przemocy		
<p><u>Działania uprzedzające</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie analizy na temat przemocy w rodzinie oraz dostępności oferty pomocowej, – analiza wyników i opracowanie uwag i wniosków do Programu. 	<ul style="list-style-type: none"> – zakończenie realizacji projektu badawczego „Monitorowanie skali uzależnień i przemocy w środowisku lokalnym – przeprowadzenie diagnozy”; projekt został zakończony opracowaniem raportu końcowego z wynikami badań, które zostały przedstawione na konferencji na Uniwersytecie Śląskim w II 2016 roku, – rozpowszechnienie wyników badań w postaci raportu wśród instytucji biorących udział w badaniach oraz innych organizacji i podmiotów. 	<ul style="list-style-type: none"> - MOPS Cieszyn, - Zespół Interdyscyplinarny - Uniwersytet Śląski w Katowicach, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe, - placówki pomocowe.

**Sprawozdanie za rok 2016 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016**